

Uchwała Nr 292/2015
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie
z dnia 22 grudnia 2015 r.

w sprawie wszczęcia postępowania nadzorczego wobec części uchwały Rady Miasta Tomaszów Lubelski.

Na podstawie art. 61 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267 z późn. zm.) i art. 91 ust. 1 w związku z art. 86 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1515) oraz art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1113 z późn. zm.) - Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie

uchwala, co następuje:

wszczyna się postępowanie nadzorcze w sprawie stwierdzenia nieważności § 5 ust. 6 i 7 lit. b, § 6 ust. 3 i 8 oraz § 7 ust. 3 uchwały Nr XV/111/2015 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 4 grudnia 2015 r. w sprawie trybu udzielania i rozliczania oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji dla szkół i placówek oświatowych prowadzonych na terenie Miasta Tomaszów Lubelski przez osoby fizyczne lub osoby prawne inne niż jednostka samorządu terytorialnego oraz załączonego do tej uchwały załącznika nr 1 w zakresie pkt 11, załącznika nr 3 i załącznika nr 4 w zakresie obejmującym zapis: „Do rozliczenia należy dołączyć kopie dokumentów potwierdzających wydatkowanie otrzymanej dotacji oraz kopie wyciągów bankowych w przypadku płatności przelewowych”, z powodu naruszenia art. 80 ust. 2, ust. 2b, ust. 3 i ust. 4 oraz art. 90 ust. 2a, ust. 2b, ust. 2d i ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.).

U Z A S A D N I E N I E

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie, po zbadaniu doręczonej 15 grudnia 2015 r. uchwały Rady Miasta Tomaszów Lubelski, o której mowa w sentencji, stwierdziło, że została ona podjęta w części z istotnym naruszeniem prawa.

W § 5 ust. 6 kwestionowanej uchwały Rada wskazała, że dotacje mogą być wykorzystane wyłącznie na wydatki bieżące, o których mowa w art. 80 ust. 3d oraz w art. 90 ust. 3d ustawy. Dodatkowo w pkt 11 załącznika nr 1 do uchwały podmiot składający wniosek o udzielenie dotacji został zobowiązany do przeznaczenia dotacji na pokrycie wydatków bieżących wynikających ze statutowej działalności placówki. Przywołane zapisy, w ocenie Kolegium, naruszają art. 80 ust. 3d i art. 90 ust. 3d ustawy o systemie oświaty. Przepisy te określają przeznaczenie otrzymanej dotacji, dopuszczając jej wykorzystanie również na zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych, które to wydatki nie są wydatkami bieżącymi.

W § 5 ust. 7 lit. b ocenianej uchwały Rada wskazała, że dotacje udzielane są na każdego ucznia ujętego w dokumentacji prowadzonej przez podmioty określone w § 2 uchwały, w tym na uczniów nieobecnych okresowo, jeżeli nie ma przesłanek do ich skreślenia wynikających z przepisów wewnętrznych placówki i przepisów powszechnie obowiązujących, przy czym za końcowy termin uczęszczania ucznia uznaje się „ostatni dzień miesiąca, w którym uczeń uczęszczał do placówki w przypadku jego skreślenia w ewidencji uczniów”. W ocenie Kolegium wskazana regulacja narusza art. 80 ust. 2, ust. 2b, ust. 3 i art. 90 ust. 2a, ust. 2b, ust. 2d ustawy o systemie oświaty, zgodnie z którymi wskazane w nich podmioty otrzymują dotacje na każdego ucznia. Przepisy ustawy o systemie oświaty uprawniają do otrzymywania dotacji na faktyczną liczbę uczniów dotowanej jednostki, ustalonej na podstawie dokumentacji przebiegu nauczania, czyli do czasu skreślenia z listy uczniów, który nie musi pokrywać się z zakończeniem uczęszczania ucznia do placówki.

W § 6 ust. 3 badanej uchwały ustalono, że „miejsce zamieszkania ucznia potwierdza rodzic oświadczeniem stanowiącym załącznik nr 3 do niniejszej uchwały”. Dodatkowo wskazano, że „załącznik składa osoba prowadząca niepubliczne przedszkole organowi dotującemu w miesiącu zapisu ucznia do przedszkola”. W ocenie Kolegium wskazana regulacja oraz wynikający z niej załącznik nr 3 do uchwały, wykracza poza zakres delegacji udzielonych organowi stanowiącemu w art. 80 ust. 4 i art. 90 ust. 4 ustawy o systemie oświaty. Zgodnie z treścią delegacji organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego ustala tryb udzielania i rozliczania dotacji oraz tryb i zakres kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystywania, uwzględniając w szczególności podstawy obliczania dotacji, zakres danych, które powinny być zawarte we wniosku o udzielenie dotacji i w rozliczeniu jej wykorzystania, oraz termin i sposób rozliczenia dotacji. Taki zakres delegacji uprawnia organ stanowiący do stanowienia przepisów regulujących prawa i obowiązki podmiotów dotowanych w zakresie udzielania i rozliczania dotacji oraz kontroli ich pobierania i wykorzystywania. Nie pozwala natomiast – w ocenie Kolegium – na określanie w tej uchwale obowiązków rodziców uczniów dotowanych placówek, *które ewentualnie mogą wynikać z umów zawartych pomiędzy podmiotem prowadzącym placówkę oświatową a rodzicami uczniów*. Na marginesie należy zaznaczyć, że zgodnie z podjętą uchwałą, dane dotyczące miejsca zamieszkania uczniów podawane są we wniosku o udzielenie dotacji (w zakresie liczby uczniów spoza Miasta) oraz informacji miesięcznej o aktualnej licznie uczniów (w zakresie adresów wszystkich uczniów).

W § 6 ust. 8 uchwały Rada Miasta wskazała m. in., że do czasu uzyskania przez Miasto Tomaszów Lubelski informacji o wysokości wydatków bieżących ponoszonych na prowadzenie przedszkoli publicznych dotacja będzie przekazywana zaliczkowo w wysokości obowiązującej w roku poprzednim. Taki sposób ustalania wysokości dotacji narusza art. 80 ust. 2, art. 90 ust. 1b i 90 ust. 2b ustawy o systemie oświaty. Zgodnie z tymi przepisami wysokość dotacji ustala się w oparciu o wysokość wydatków bieżących ustalonych w budżecie roku, którego dotacja dotyczy. Dotacja – w ocenie Kolegium – nie może być

naliczana, nawet zaliczkowo, w oparciu o wydatki roku poprzedniego, czyli w oparciu o budżet roku poprzedniego.

W § 7 ust. 3 uchwały organ stanowiący zobowiązał otrzymującego dotację do złożenia wraz z kwartalnym rozliczeniem dotacji kopii dokumentów potwierdzających bieżące wydatkowanie otrzymanej dotacji wraz z potwierdzeniem dokonania płatności, a w przypadku wydatkowania dotacji na wynagrodzenia pracowników – kopii list płac i deklaracji przekazywanych do ZUS. W załączniku nr 4 do uchwały, stanowiącym wzór kwartalnego rozliczenia dotacji postanowiono, że do rozliczenia należy dołączyć kopie dokumentów potwierdzających wydatkowanie otrzymanej dotacji oraz kopie wyciągów bankowych w przypadku płatności przelewowych. Zapisy takie, zdaniem Kolegium, wykraczają poza delegacje udzielone w art. 80 ust. 4 i 90 ust. 4 ustawy o systemie oświaty. W oparciu o wskazane przepisy organ stanowiący ustala tryb rozliczania dotacji uwzględniając w szczególności zakres danych, które powinny być zawarte w rozliczeniu wykorzystania dotacji oraz termin i sposób jej rozliczenia. Taki zakres ustawowej delegacji nie uprawnia do nakładania na podmioty otrzymujące dotację obowiązku przedkładania dowodów potwierdzających wykorzystanie dotacji na etapie jej rozliczania. Jest to element kontroli prawidłowości wykorzystania dotacji, którą organ dotujący może prowadzić na podstawie art. 80 ust. 3e i art. 90 ust. 3e ustawy o systemie oświaty, w formie przewidzianej w art. 80 ust. 3f i art. 90 ust. 3f tej ustawy.

Kolegium RIO w Lublinie informuje jednocześnie, że w toku postępowania nadzorczego Rada Miasta może złożyć na piśmie stosowne wyjaśnienie, bądź dodatkowe informacje, mające istotne znaczenie dla sprawy, a także - uznając przytoczone wyżej racje prawne - może dostosować kwestionowaną uchwałę do obowiązującego prawa – w terminie do 31 grudnia 2015 r.

4 stycznia 2016 r., o godz. 10:45 w siedzibie RIO w Lublinie, w sali posiedzeń Kolegium RIO, odbędzie się posiedzenie Kolegium RIO, na którym będzie rozpatrywana sprawa stwierdzenia nieważności części uchwały Rady Miasta Tomaszów Lubelski.

Upoważniony przedstawiciel Miasta ma prawo uczestniczenia w tym posiedzeniu i przedstawienia stanowiska w tej sprawie.

Wykonanie uchwały powierza się prezesowi Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie.

Otrzymują:

1. Rada Miasta Tomaszów Lubelski,
2. Burmistrz Miasta Tomaszów Lubelski.